

Raplamaa missitiitel tuli Kohilasse

Hingelt end muusikuks pidav Helena Kurjama võlus žürii ilmselt ära talendivoorus ägeda trummi-showga

Helena jaoks ei olnud lava ka enne missivõistlust väga võõras. Ta on seal varemgi avalikkuse silma all olnud. Tõsi, enamasti teistega koos. Näiteks juba 2016. aastal esines ta Kaparocki festivalil, olles toona alles 12-aastane koolitüdruk. Seal astus ta koos teiste kohalike noortega üles bändiga, istudes ise trummi-de taga. Veel on Helenal erinevad lavakogemusi kooliaegsetest tantsuetendustest ja nüüd juba ka MUBA trummitudengina erinevate muusikajämide, ka Noortebändi ja "Uus laul" nimelise konkursi lavadel esinedes.

Nii et missivõistluse lavalt tundis Helena end päris kindlalt. Kuna tavaelus on noor naine pigem ketsi kui kontsa usku, siis pelgas ta siiski pisut „kleidivooru“. „Aga ema julgustas, et mõtle niimoodi, et Sa lihtsalt oled sõbrannadega kuskile minemas ja tunne ennast vabalt,“ kinnitab Helena, et see nõuanne aitas teda kõvasti.

Kogu missimõllu meenutab Helena nädal pärast oma kroonimist kui väga ägedat kogemust

See polnud ju ainult see üks päev, mil ilmarahvas kümnet kena neidu vaatama tuli. Enne seda koolitati osalejaid küll etiketi, küll naiselikkuse teemal ning lausa enesekaitse ja avaliku esinemise praktikani välja. Seda viimast on Helenal nüüd värske Raplamaa miss 2024 tiitliomanikuna juba ka kõvasti vaja läinud.

Teda on kutsutud telesaadetes, raadiosse, kirjutatud artikleid. „Tõesti on olnud ootamatult palju tähelepanu, ilmselt inimesi siis ikka huvitab selline meelelahutuse vorm. Kuigi enast on artiklites näha ikkagi natuke veider,“ nendib Helena. Samas oli muidugi tegemist ka suurejoonelise produktsiooniga, kus esines Karl-Erik Taukar, mida kanti otsepidi üle Delfi TVs ja meedia tähelepanu on seetõttu päris loomulik.

Tahtis oma trummietendust

Suurim põhjus, miks Helena ise missikarussellile astus, oli salajane unistus teha suurel laval oma trummietendus. „Selline asi nõuab ju ressursse – lava, valgustust ja muud. Missivõistluse talendivoor tundus selleks ideaalne võimalus,“ avaldab Helena missimaailma astumise tagamaid.

Ta pakub, et seesama trummi-show oli ehk ka tema trump konkurentide ees. Üksi lavalt, kogu fookus ainult temal, eristuv tegevus. Ja ilmselt oli tema tugevuseks ka trummimängu professionaalsus – on ju naine sellega tegelenud juba kuus aastat.

Trummimaailm on naise enda sõnul tema „safe place“ ehk turvaline koht, milles olla. Tähelepanu on ainult trummidel ja rütmil, pea läheb muust tühjaks. Täna õpib ta seda MUBAs ja on samal ajal eraklubis noortele ka trummiõpetaja ning oma bändis Melodie May trummar.

Naistrummareid liiga palju muusikamaastikul ei ole. Kõrvaltvaatajale võib jääda mulje, et see on palju füüsilist jõudu vajav, aga Helena lükkab selle ümber. Tema sõnul meenutab

Helena Kohila Gümnaasiumi lõpetamisel.

Foto: Kermo Kalda

trummimäng pigem tantsimist – käed-jalad töötavad koos, vaba on plastilisust. Tema õppejõudki on tõdenud, et Helenal tuleb trummimäng tänu eelnevale tantsukogemusele välja palju vabamalt ja dünaamilisemalt. Omaaegne osalemine Kairis Kontuse tantsustuudios Kohilas on osutunud kasulikuks eelduseks trummi-de taga.

„Ja helimehed lausa armastavad naistrummareid, sest neid saab päriselt ka helindada,“ naerab Helena.

Muusikale kontrastiks akadeemiline arhitektuuri-maailm

Missivõistluse talendivoorus sai Helena näidata muidugi vaid üht osa endast. Täna täidavad tema päevi veel arhitektuuri-õpingud Tallinna Tehnikaülikoolis. Eriala valik tuli natuke juhuslikult. Helena töödeb, et värske Kohila Gümnaasiumi lõpetajana polnud tal selget visiooni, mida õppima minna. Ta proovis lisaks arhitektuurile veel ka IT-arenduse, füsioteraapia ja õigusteaduse erialadele kandideerida ja sai sisse kõikidesse.

Kohila Gümnaasiumi taset peab naine seega korralikuks, ta ise lõpetas selle 2022. aastal kuldmedaliga. „Meil olid väga head reaalainete õpetajad, tõesti, ma arvan, et kui ise tahad, saab igast koolist tasemel hariduse,“ ütleb Helena.

Nüüd õpib ta teisel kursusel hoonedisaini, on majagi juba valmis joonistanud. Üks kursusetöö oli näiteks selline, kus tu-

dengid pidid leidma Tallinnas krundi ja projekteerima sinna peale eramu, milles ise tahaksid elada. Kui paljud kursusekaas-lased valisid vormiks minimalistlikku kuup-tüüpi maja, siis Helena valik langes skandinaavia stiilis viilkatusega elamule, millel kolmnurksed aknad ja hästi läbimõeldud ruumijaotus – ise eluaeg majas elanuna on tal tunnetus selles üsna hea.

Helena naudib Tallinna Tehnikaülikooli akadeemilisust, mis on just parajaks kontrastiks MUBA vabamale õhkkonnale. Talle sobivad need mõlemad.

Ei ole ainult vedamise küsimus

Helenat mitte tundes, kipub mõte sinna suunda minema, et eks ilusal ja andekal inimesel ongi elus kõik nii kerge. Akadeemiliselt, eneseteostuslikult, inimesena...

Helena lükkab selle resoluutselt ümber. „Ma olen 4-aasta-selt alates millegagi tegelenud, siis hakkasin tennist mängima. Lisaks 13 aastat muusikat – pool sellest ajast klaverit, pool trumme. Kõik minu teismee vaba aja huvid olid seotud muusikaga – sõpradega muusikat kuulates, muusikat tehes, muusikast rääkides,“ toob Helena näiteid.

Pidudele ta noore inimesena peaaegu ei jõudnudki. 16-aastase Helena reedene päev näiteks algas koolis tundides, jätkus tennisetrennis Tallinnas ja lõppes õhtul kergejõustikutreeninguga Kohilas. Klubisse lõbutsema sellise tempoga muidugi ei jõua.

Helena peab ülioluliseks ka pere tuge. Temal ja ta õel-vennal on olnud see õnn, et nende ema on olnud kodune ja tal on olnud aega laste jaoks. Kuidas muidu oleks see 4-aastane trits Tallinnasse tennisetrenni jõudnud?

Olemuselt muusik

Helenal on missitiitli üle muidugi hea meel, ta peab seda väärtuslikuks kogemuseks. „Nii lahe oli konkursiõhtul, kui väiksed tüdrukud tulid õnne soovima ja ütlesid, et nad tahavad nüüd ka trumme mängima hakata. Väga hea tunne on niimoodi eeskujuks olla,“ tunnistab Helena. Eelkõige peab noor naine iseennastki just muusikuks. Trummid jäävad tema elus oluliseks osaks.

Helena sai missikonkursi käigus kätte omaenda trummi-etenduse andmise kogemuse ja ütleb, et tahaks seda formaati ka edaspidi teha. Nii et kui näiteks kodukandis Kohilaski on kellelgi vaja oma üritusele luua energilist meeleolu momenti, võib Helenale tellimuse esitada küll.

Miss Raplamaa

Miss Raplamaa on traditsiooniline kevadine suurüritus, mis on toimunud järjepidevalt aastast 1995. Üritust külastavad inimesed nii maakonnast kui ka väljastpoolt maakonda. Miss Raplamaa eesmärk on seista noorte naiste tervisliku elustiili eest ja luua missivalimistel osalevatele neitudele võimalusi end erinevates eluvaldkondades harida.

Anne-Ly Sumre

Miss Raplamaa talendivoor

Foto Camilla Kännola

Miss Raplamaa 2024

Foto: Robin Roots

Detailplaneeringu teavitused

Kohila alev, Tööstuse tn 29a ja lähiala

Kohila Vallavalitsuse 01.04.2024 korraldusega nr 2-2/83 kehtestati Tööstuse tn 29a ja lähiala detailplaneering.

Planeeritav ala asub Rapla maakonnas, Kohila vallas, Kohila alevi põhjaosas Tööstuse tänava äärsel alal. Läänest külgneb planeeritav ala Tööstuse tn 23 elamumaaga ja Tööstuse tn 19a tootmismaaga. Põhjust piirneb ala Tööstuse tn 27a tootmismaaga ja Vetuka tee 3 maatulundusmaaga. Idast piirneb ala reformimata maaga. Planeeringuala suurus on ligikaudu 4 ha.

Planeeringuga on määratud korterelamute, transpordimaa- ja sotsiaalmaa kruntide moodustamine. Planeeringualal mälestisi, mälestiste kaitsevööndeid ja muid muinsuskaitselisi piiranguid ei ole. Detailplaneeringuga on määratud uusehitisele soovitatavad asukohad, krundi ehitusõigused, ehitiste olulisemad arhitektuurinõuded, tehnovõrgud, tänavate maa-alad, liikluskorralduse põhimõtted, parkimise põhimõtted ning haljastuse ja heakorra põhimõtted. Planeeringuala kavandamisel on arvestatud lähipiirkonna tundliku miljööga. Kokku on planeeritud 11 krunti – 6 elamumaa krunti, 2 tänavamaa krunti, 2 ühiskondliku kasutusega maa krunti ja üks tootmismaaa krunt. Korterelamute krundid on planeeritud vahemikus 1500–5000 m². Korteremajadele on ette nähtud võimalus ka -1 korruse ehk keldrikorruse ehitamiseks, mis võimaldab antud korrust kasutada potentsiaalse varjumiskoha või varjendina.

Planeeringuga ei kavandata „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus” § 6 lõige 1 alusel nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevusi ega muud olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamist, sh vee, pinnase ja õhu saastumist. Tegevusega kaasnevad mõjud, peamiselt ehitustegevuse ajal, on eeldatavalt lühiajalised ja nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga ning funktsionaalselt seotud tehnovõrkude trassidega. Sotsiaalne mõju on eeldatavalt positiivne seoses planeeringu piirkonda kortermaja tüüpi tekkivate kvaliteetsete elamispindade lisandumisega. Ajutise negatiivse sotsiaalse mõjufooni põhjustavad peamiselt ehitusega seotud tegevused. Kultuuriliste mõjude osas on planeeringus lähtutud ajaloolise tööliskvartali iseärasustest ja piirkonnas väljakujunenud asustusstruktuurist ning määratud on sobivad arhitektuurilised tingimused.

Planeeringuga kavandatud vastab kehtivatele nõuetele ning Kohila valla üldplaneeringu strateegilistele eesmärkidele.

Pihali küla, Sõerumõisa, Sõõru, Vanakubja, Sõerupargi ja Tammesõõri

Kohila Vallavalitsuse 01.04.2024 korraldusega nr 2-2/79 kehtestati Sõerumõisa, Sõõru, Vanakubja, Sõerupargi ja Tammesõõri detailplaneering.

Planeeringuala asub Rapla maakonnas, Kohila vallas, Pihali külas 20103 Pihali-Adila-Rabivere tee ääres, ala koosneb Sõerumõisa, Sõõru, Sõerupargi, Vanakubja ja Tammesõõri krundidega. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 18 ha.

Detailplaneeringu põhilahendusena on määratud täiendav Sõõru krundi jagamine (kavandatavad krundid Sõõru ja Tõnni), täpsustatud on kruntide sihtotstarbed, muudetud on kruntide piire (kü Sõerupargi, kü Sõerumõisa, kü Tammesõõ-

ri), määratud on hoonestusalad ja ehitusõigus planeeritud kruntidele, määratud on tehnovõrkude ja -rajatiste servituudid ning ligipääsuteede asukohad avalikult kasutatavalt teelt. Uute hoonete projekteerimisel peab arvesse võtma olemasolevate hoonete kujunduslikku olemust ja planeeringut. Hooned on lubatud ehitada viilkatustega, mille kaldenurk on 30–45 kraadi. Lubatud on kuni kahe korruselised hooned, mille lubatav harja kõrgus on kuni 9 meetrit. Kõrval- ja abihooned on lubatud ehitada ühekorrukseliseks, mille lubatav harja kõrgus maapinnast on kuni 7 meetrit. Riigitee poolses servas on teekaitsevööndi laius 30 meetrit. Hoonete tegelik paiknemine määratakse ehitusprojektiga. Ehitusprojektide eskiisid tuleb eelnevalt kooskõlastada Kohila vallavalitsusega.

Planeeringuga ei kavandata „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus” § 6 lõige 1 alusel nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevusi ega muud olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamist, sh vee, pinnase ja õhu saastumist. Tegevusega kaasnevad mõjud, peamiselt ehitustegevuse ajal, on eeldatavalt väikesed ja nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga. Sotsiaalne mõju on eeldatavalt positiivne seoses planeeringu piirkonda tekkivate rekreatsiooni ja turismi suunitlusega otstarvete lisandumisega, mille puhul peetakse silmas looduskeskkonna energia võlu ja ilu. Ajutise negatiivse sotsiaalse mõju põhjustavad peamiselt ehitusega seotud tegevused. Kultuuriliste mõjude osas on planeeringus lähtutud piirkonnas väljakujunenud heaolu- ja puhkekeskuse asustusstruktuurist ning määratud on sobivad arhitektuurilised tingimused.

Planeeringuga kavandatud vastab kehtivatele nõuetele ning Kohila valla üldplaneeringu strateegilistele eesmärkidele.

Sutlema küla, Väravatorni tee 11

Kohila Vallavalitsuse 01.04.2024 korraldusega nr 2-2/81 kehtestati Väravatorni tee 11 krundi detailplaneering.

Planeeringuala asub Rapla maakonnas, Kohila vallas, Sutlema külas, Sutlema mõisapargi Väravatorni tee 8 maaüksus ja Sakste maaüksus vahelisele alale. Planeeringuala suurus on ligikaudu 2,17 ha.

Detailplaneeringu põhilahenduses on määratud Väravatorni tee 11 maaüksuse: maatulundusmaa 100% sihtotstarbe muutmine maatulundusmaa 90% ja ärimaa 10% sihtotstarbeks; hoonestusala ja ehitusõiguse määramine kuni 1000 m² ehitisealuse pinnaga hoonete ehitamiseks (täisehitusprotsent 4,6%), maaüksusele on lubatud 1 üksikelamu ja 5 abihoonet, lisaks ehitusõigusega määratud hoonetele võib krundile ehitada 2 kuni 20 m² ehitisealuse pinnaga abihoonet, väljapoole hoonestusala on ehitusõiguses toodud hoonete püstitamine keelatud, kuid lubatud on maapealsele rajatise ehitamine (nt prügimaja, jalgratate varjualused, mänguväljak); päikesepaneelide põhimõtteline asukoht on määratud; detailplaneeringu kohustuslike hoonete ja rajatiste toimimiseks vajalike ehitiste põhimõtted on määratud; tehnovõrkude ja -rajatiste põhimõtte on määratud ning avalikule teele juurdepääsutee võimalik asukoht ning liikluskorralduse põhimõte on määratud – Väravatorni tee 11 maaüksuse kasuks on sõlmitud avalikule teele juurdepääsu servituudi leping Sakste (kü 31701:001:0216) maaüksusega.

Planeeringuga ei kavandata „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus” § 6 lõige 1 alusel nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevusi ega muud olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamist, sh vee, pinnase ja õhu saastumist. Tegevusega kaasnevad mõjud, peamiselt ehitustegevuse ajal on eeldatavalt lühiajalised ja nende ulatus piirneb peamiselt planeeringu alaga. Sotsiaalne mõju on eeldatavalt positiivne seoses planeeringu piirkonda tekkiva maa-ala mitmekesistamisega. Ajutise negatiivse sotsiaalse mõju põhjustavad peamiselt ehitusega seotud tegevused. Kultuuriliste mõjude osas on planeeringus lähtutud ajaloolise mõisapargi piirkonnas väljakujunenud asustusstruktuurist ning määratud on sobivad arhitektuurilised tingimused.

Planeeringuga kavandatu vastab kehtivatele nõuetele ning Kohila valla üldplaneeringu strateegilistele eesmärkidele.

Aespa alevik, Põhjakodu

Kohila Vallavalitsuse 01.04.2024 korraldusega nr 2-2/80 kehtestati Põhjakodu maaüksuse detailplaneering.

Planeeringuala asub Rapla maakonnas, Kohila vallas, Aespa alevikus. Ala piirneb peamiselt elamumaadega (üksikelamud), põhjapoolsest tipust ärimaaga (kaubandushoone). Planeeringuala suurus on 1,04 ha.

Planeeringuga on määratud Põhjakodu krundile hoonestusala ja ehitusõigus kaubandustoitlustus- ja/või teenindushoone rajamiseks. Detailplaneeringuga jagatakse ka Põhjakodu suurkaev kaheks krundiks, millest ühele määratakse elamumaa ja teisele transpordimaa sihtotstarve. Elamumaa krundile määratakse ehitusõigus üksikelamu ja abihoonete rajamiseks koos hoone toimimiseks vajalike tehnovõrkude ja juurdepääsu võimaliku asukohaga. Transpordimaa sihtotstarbega krunt liidetakse detailplaneeringu realiseerimise staadiumis Põhjakodu tänav katastriüksusele. Lisaks likvideeritakse ja tamponeeritakse Põhjakodu katastriüksusel asuv suurkaev.

Planeeringuga ei kavandata „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus” § 6 lõige 1 alusel nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevusi ega muud olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamist, sh vee, pinnase ja õhu saastumist. Tegevusega kaasnevad mõjud, peamiselt ehitustegevuse ajal, on eeldatavalt lühiajalised ja nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga. Sotsiaalne mõju on eeldatavalt positiivne seoses nii Aespa piirkonda tekkiva konkurentsivõimelise kaubandusotstarbega krundi planeerimisega kui ka planeeringuga funktsionaalselt seotud Põhjakodu tänaval paikneva veetorus-tiku üleandimisega vee-ettevõttele OÜ Kohila Maja, mis tagab kvaliteetse joogivee kättesaadavuse. Ajutise negatiivse sotsiaalse mõju põhjustavad peamiselt ehitusega seotud tegevused. Kultuuriliste mõjude osas on planeeringus lähtutud piirkonnas väljakujunenud asustusstruktuurist ning määratud on sobivad arhitektuurilised tingimused.

Planeeringuga kavandatu vastab kehtivatele nõuetele ning Kohila valla üldplaneeringu strateegilistele eesmärkidele.

Peeter Pallav

Planeeringute juhtivspetsialist

Foto: Adobestock

Puulehtede ja pehmete haljastusjätmete äravedu kevadel 2024

Jäätmevedaja Ragn-Sells AS annab teada, et 2024. aasta kevadel toimub haljastusjätmete äravedu järgmiselt:

Veoringid on 12.05.2024 ja 09.06.2024.

Äravedu tuleb tellida e-posti teel tellimus@ragnsells.com või helistades üldnumbril 606 0439. Tellimuse esitamisel tuleb teada anda, mitu kotti haljastusjätmeid ja millisel aadressil üle anda soovitakse.

Tellimusi võetakse vastu vastavalt kuni 09.05.2024 ja kuni 06.06.2024.

NB! Haljastusjätmed peavad olema pakendatud kuni 200L pealt suletud jäätmekotti, mille täiskaal on alla 20 kg. Veo- korral üleantavate jäätmekottide hulk ei ole piiratud. Ühe jäätmekoti äraviimise teenustasu on 1,46 eurot (hind sisaldab käibemaksu).

Kotti tohib panna vaid pehmeid haljastusjätmeid – muru, puulehed, heki lõikamise jäägid ja väiksemad oksad.

KOHILA

Kohila valla ajaleht

Toimetuse:

Merle Beljaev, tel 5342 3483

e-post: merle.beljaev@kohila.ee

Keeletoimetaja:

Hanna Mari Villsaar,

e-post: h.m.villsaar@gmail.com

Väljaandja:

Kohila vallavalitsus

Küljendus

PR Diasin

Trükk:

Trükiteenused OÜ

Tiraaž: 3400

Järgmine ajaleht

ilmub 16. mai 2024.

Kohila vallavalitsus,

Vabaduse 1, Kohila 79804,

tel 489 4760

e-post: vallavalitsus@kohila.ee

TÄHELEPANU!

1. mail avaneb projektitoetuste II voor,

kuhu saab esitada taotlusi käesoleva aasta teises pooles toimuvate ürituste toetuseks.

Toetuse kogusumma, mis läheb taotluste vahel jagamiseks, on 3518 eurot.

Taotluste tähtaeg on 31. mai.

Taotlusi saab esitada vaid elektroonselt. Taotluste keskkond SPOKU on avatud 1.–31. maini 2024.

Hilisemaid taotlusi vastu ei võeta.

RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU TOETUSMEETMETE

„Ettevõtluse konkurentsivõime tugevdamine“ (investeeringud) ja „Ettevõtlikkuse arendamine“ (ühisprojektid) taotlusvoor on e-PRIA s avatud **2.05. – 15.05.2024 a.**

INVESTEERINGUPROJEKTID

toetatakse Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas registreeritud ja tegutsevate (enne taotluse esitamist tegutsenud vähemalt ühe majandusaasta) mikro- ja väikeetevõtete (sealhulgas ka FIE-de) tootmiseks ja teenuse osutamiseks vajalikke investeeringuid, mis paiknevad püsivalt Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas (välja arvatud seadmed, masinad ja sõidukid teenuse osutamiseks).

ÜHISPROJEKTID

toetatakse Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas registreeritud ja tegutsevate (enne taotluse esitamist tegutsenud vähemalt ühe majandusaasta) mikro- ja väikeetevõtjate (sh FIEde), ettevõtlusele suunatud tegevusega või ettevõtjaid koondavate mitetutulundusühingute ja sihtasutuste ning kohalike omavalitsuste vahelisi ühe või mitme partneriga ja vähemalt ühe aastase tegevuskavaga ühisprojekte (mitteinvesteeringud).

RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU MEETMETE

„Kogukonna edendamine“ taotlusvoor on e-PRIA s avatud **16.05. – 29.05.2024 a.**

Toetatakse Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas registreeritud ja tegutsevate (enne taotluse esitamist tegutsenud vähemalt ühe majandusaasta) vabaühenduste ja kohalike omavalitsuste ühe või mitme partneriga ja vähemalt ühe aastase tegevuskavaga ühisprojekte (mitteinvesteeringud) järgmistel maaelu elavdavatel aladel:

- tegevused kultuuripärandi väärtustamiseks ja kogukonna edendamiseks, kogukonnaliikmete sotsiaalne kaasamine, omavaheline koostöö ja sotsiaalsete võrgustike loomine, arendamine ning uute koostöövormide leidmine;
- piirkonna eripära, traditsioonide, kodu- ja kultuuriloo uurimine, säilitamine, tutvustamine
- ning arendamine, tegevuspiirkonna eripära tutvustamine väljaspool piirkonda, mainekujundus, turundustegevused;
- kultuurialaste ühisprojektide ja koostöövõrgustike arendamine ja toetamine, lastele ja noortele ning terviseedendusele suunatud tegevused, tegevused kultuuri- ja spordielu mitmekesistamiseks;
- infomaterjalide väljaandmine, kodulehtede loomine ja kogukonnaliikumise edendajate koolitamine ja tunnustamine, kogukonnateenuste arendamine ning aruka küla strateegia loomine.

Ei toetata üksikuid sündmusi.

Lasteaia maskott Männi Lonni jutustab maja ajaloo

55. aastat Kohila Männi lasteaeda

Kohila Männi lasteaed tähistas 11. aprillil oma 55. sünnipäeva, ettevalmistused selleks suursündmuseks algasid juba eelmise aasta sügisel. Sünnipäeva pidulikuks tähistamiseks valmistati hoolega, hoolimata piiratud eelarvest. Juhataja Ragne Pesuri sõnul pidi lasteaia meeskond kõik suured plaanid väiksemaks tegema, kuid see tegi selle protsessi vaid lõbusamaks.

Peo ettevalmistuste tagamaadest rääkides nendib Ragne Pesur, et üks lasteaia töötajatest tuli välja ideega korraldada lastele näidend, millest sai tõeline meeskonnatöö. „See kujunes oluliseks osaks lasteaia ajaloo tähistamisel ning näitlikustas meeskonna ühtsust,“ tõdes Ragne. Männi lasteaias on pikaajaline traditsioon, et õpetajad panevad aastas kokku vähemalt ühe näidendi lastele. Tänavune lugu kõneles tüdrukust, kes vanaema juurde jõudes avastab, et tema mobiiltelefon on maha jäänud.

Sünnipäeva hommikul täitis lasteaed rõõmukilgetega, kui lapsed avastasid ukse eest õhupallidega ehitatud maiustuste korvi. Lisaks külastas lasteaia maskott Männi-Lonni igat rühma, paisates ruumi sädelevaid konfette. Näidendit esitati hommikul lastele ja ka õhtul ka väikesel personali peol, kus osalesid ka endised töötajad.

Ragne Pesur on Männi lasteaias töötanud juba 22 aastat. „Kui mina siia kunagi poole kohaga tööle tulin, oli meil ainult kuus rühma. Toona ei olnud Kohilas väga palju lapsi ja teine lasteaed (tänapäevane Sipsik) pandi sootuks kinni. Sealt toodi isegi mööbel Männi lasteaeda,“ jagab Ragne oma kogemusi.

Ragne usub, et personali motivatsioon on äärmiselt oluline. Tema sõnul on tema kui juhi eesmärk tagada, et inimesed

Männi lastead umbes 50 aastat tagasi

sed sooviksid tulla tööle ja tunneksid end siin hästi. Ta rõhutab ja soovib, et töötajad tunneksid end motiveerituna ja saaksid teha seda, mis neile meeldib, olgu see siis lastega töötamine või meeskonnaga koostöö tegemine. Kui personal on õnnelik ja motiveeritud, siis on ka töökeskkond produktiivne ja inspireeriv ning iga töötaja panustab parimal võimalikul viisil. Just seetõttu on meil lasteaias põnev ning loovust väga palju.

Lasteaias on toimunud aastate jooksul märkimisväärsed muutusi. Lasteaia algusaegadel toodi toidukaup sovhoosist jalgratta või aiakäruga lasteaeda. Lapsed olid lasteaias ka öösel, ainult nädalavahetuseks viidi koju. Sellest muljetab siiani Katri Pajumets, kes täna töötab Männi lasteaias majandusjuhatajana. Tänapäeval ei ole see enam mõeldavgi. „Algusaastatel olevat ka rühmad olnud väga suured, isegi vist mõnel ajal üle kolmekümne lapse rühmas. Ma ei kujuta ettegi, kuidas nad

suutsid seda hallata. Aga õpetajad ise räägivad, et lapsed kuulasid sõna. Et kui õpetaja midagi ütles, siis nii oli!“ jagab Ragne.

Täna keskendub Männi lasteaiapere väärtuste ja traditsioonide hoidmisele, mida Ragne peab oluliseks tänapäeva ühiskonnas. „Meie ülesanne ei olegi niivõrd midagi kogu aeg muuta, vaid pigem hoida seda, mis on väärtuslik ja oluline meile ja samuti lastele ja peredele, et saada ühiskonnas hakkama,“ märgib ta. Muidugi kohandatakse järjepidevalt õppemeetodeid ja mõtteviisi, et käia ajaga kaasas.

Merle Beljæev

Hetk etendusest "Laura suvepuhkus". Vanaema rollis Katri Pajumets ja Laurat kehastab Kristi Aavik.

Foto: Merle Beljæev.

Sutlema-Aespa Lasteaia kevadiselt rohelised tegemised

Lasteaia meeskonna poolt selleks õppeaastaks valitud rohelised teemad on kliimamuutused ningervis ja heaolu. Oleme püüdnud tähelepanu pöörata taaskasutusele. Oluline on, et kõik meie lasteaia mõistaksid, millise jälje jätab ümbritsevale keskkonnale liigne uute asjade soetamine.

Rahvusvahelisel taaskasutuspäeval avasime lasteaia raamatute laenutamise kapid. Lapsed koos vanematega saavad endale koduseks lugemiseks valida sobiva raamatu ja selle hiljem lasteada tagasi tuua. Lapsed õpivad, kuidas raamatut hoida ja mida tähendab kaaslastega jagamine. Linnupesa majas on sisse viidud laenutusleht, mis näitab, et väljapakutud võimalus on väga hästi omaks võetud. Loodame, et lapsed, kes endale lasteaia raamatut kaasa võtavad, on kasvades suuremad raamatusõbrad.

Lisaks otsustasime lastele teha tunnetusseina, mille jaoks valisime võimalikult palju kasutatud materjale. Liimisime alustele erinevaid kangaid, seisma jäänud mänguasju, tõmblukke, majapidamistarbeid, nõõpe ja nõõre, pärleid, kuljuseid, liivapaberit jpm. Koridori seinale kinnitatud tahvleid saavad lapsed katsuda, vaadata ja isegi kuulata. Põnevad tekstuurid ja vahendid aitavad arendada laste peenmotoorikat. Tunnetussein on nii meelte ergutamiseks, lõõgastumiseks kui ka uute oskuste omandamiseks.

Linnupesa majas on aastaid olnud koridori põrandal töötajate valmistatud värviline liikumisirada. See on ajale hästi vastu pidanud ja meeldib lastele väga. Nii mõtlesime koos, kuidas ka Metsaveere majas ruumide vahel liikumine lastele põnevamaks muuta. Märtsikuu viimase tööpäeva õhtul sai idee ellu viidud. Väiksematel lastel aitab rada värve ja kujundeid meelde jätta, suurematel tähti, numbreid ning keksumängu selgeks õppida. Rada, mille lapsed on hästi vastu võtnud, võimaldab siseruumides lõbusamalt ringi liikuda.

Oleme omaks võtnud suhtumise olla loovad ja lastele eeskujuks, otsida võimalusi tarbida vähem ning hoida ümbritsevat keskkonda.

Lea Rau
Õppealajuhataja

Kohila Gümnaasiumi noored said istuda Euroopa Parlamendi laua taha ja arutleda mitmetel teemadel

20. märtsil läksid Kohila Gümnaasiumi 12. klassi õpilased Strasbourgi, et külastada Euroopa Parlamenti. Minul tekkis küsimus, miks nad seal käisid ja mida tegid. Otsustasin, et küsitlen enda tuttavaid.

12. klasside ühiskonnaõpetuse ja ajaloo õpetaja Ene Holsting andis rühmatöö ülesandeks filmida lühike video. Videos pidi välja tooma Euroopa Parlamendi valimise olulisuse, kuna tulemas on Europarlamendi valimised. Hiljem said kaheteistkümnendikud teada, et videote filmimine toimus Euroscola konkursi raames. Mitmetest videotest, mis saadeti üle Eesti koolide, osutus võitjaks Kohila Gümnaasiumi poolt saadetud video. Konkursi auhinnaks oli võimalus külastada Euroopa Parlamendi hoonet, mis asub Strasbourgis. Lisaks Kohila kooli õpilastele, külastas Europarlamendi mitmed eri riikidest pärit õpilased.

Algselt arvestasid meie kooli õpilased sellega, et nad peavad tegema hästi palju ettevalmistusi. Õpetaja Ene Holsting, kes oli varem Euroopa Parlamendis käinud, rääkis, et õpilased peavad seal kõne pidama. Hiljem selgus, et nad ei peagi seal kõnet pidama. Tänu sellele oli neil Strasbourgi minek palju rahulikum. Kaasa pidid nad võtma viisakad riided ja hea tuju. Õpilased teadsid väga hästi, mis neid ees ootab tänu oma õpetajale, kes rääkis enda külastusest Euroopa Parlamendi. Lisaks toimus neil enne minekut infotund.

Siis lõpuks saabus 20. märts. 12. klassi õpilastega oli kaasas Kohila Gümnaasiumi direktor Marko Kaljuveer ja 12.b klassi juhataja Veronica Kosenkranius.

Õpilased pidi Europarlamendi varakult minema, kuna nad pidid läbi tegema turvakontrolli. Pärast turvakontrolli läksid nad söögisaali, kus neile pakuti hommikusööki. Euroopa Parlamendis tegid õpilased läbi töö simulatsiooni, kus neile olid ette antud teemad ja nad said hääletada ja palju muudki. Kahjuks ei tutvustatud neile tervet Euroopa Parlamendi hoonet, mõned õpilased oleksid tahtnud näha suuremat osa Europarlamendist. Seal oli palju eri rahvustest õpilasi, mis tekitas soovi nendega sotsialiseeruda, aga nende päev Euroopa Parlamendis oli nii sisukas, et paraku ei saanud väga teistega tutvuda.

Foto: Kertu Tamm

Õpilastele meeldis väga istungisaal, kus nad olid mitu tundi ja arutlesid paljudel teemadel. Seal toimus ka töö simulatsioon. Kuid mõnele õpilastele ei meeldinud see, et neil oli päris vähe pause, kuna mitu tundi istumist võib olla väga koormav. Lisaks üllatas õpilasi hoone arhitektuur.

Peale Euroopa Parlamenti külastasid nad ka veel Strasbourgi katedraali. Katedraal on väga võimas ning sealsed vitraaž aknad olid väga ilusad. Katedraalis kohtusid nad Victor Guzuniga, kes oli Eestis tegutsenud Moldova endine suursaadik. Suursaadik tegi kiire ülevaate Strasbourgi linnast, selle ajaloost ja näitas Alsace piirkonda, kus Strasbourg piirneb Saksamaaga. Ta oli väga teadlik Kohilast ning saatis tervitusi Heiki Hepnerile.

Pärast katedraali külastust oli õpilastel vaba aeg, mil nad

said avastada Strasbourgi. Strasbourg on väga kena linn. Pisut on see turismilinn, kuid see õpilasi ei häirinud. Linna arhitektuur on väga huvitav ning seal ringi jalutamine tekitas õpilastele väga hea tunde. Nende majutuse lähedal olev park oli väga kaunis.

Sellised projektid või reisid on väga harivad. Kohila Gümnaasiumi õpilased õppisid sellest reisist väga palju. Mitmed noored olid Euroopa Parlamendi valimistest väga kauged, kuna nad ei teadnud, mida parlamendis tehakse. See reis avas õpilaste silmad ja näitas täpselt, milline näeb välja töö Euroopa Parlamendis.

Silver Kuik
Kohila Gümnaasium 10.b

Kuidas muuta haljasalaid elurikkamaks?

Kohila Keskkonnahariduse Keskus

Millegipärast on meil tavaks saanud, et haljasalad laiuvad suurte ühtlaselt madalate muruväljadena nagu ühe vitsaga löödud. Võrreldes looduslike kooslustega on sellised murualad palju vaesemad putukate, lüliljalgsete, lindude jt elusolendite poolest, mis omakorda mõjutab elurikkuse vaesumist tervikuna.

Aga miks? Kuna külvatud muru koosneb vähestest taimeliikidest, ei jõua need pideva niitmise tõttu kunagi õitsema minna ning madal muru ei paku väikestele organismidele varjupaika.

Miks ikkagi peab kogu haljasala olema madalmurune? Kas inimene kasutab kogu

haljasala pinda sellel risti-rästi kõndimiseks-jooksmiseks? Muidugi mitte. Väiksemate haljasalade lapikestel on arusaadav, et niidetakse see tervenisti madalaks muruks. Kuid avaramatel aladel oleks palju otstarbekam ja inimesele kasulikum haljasalaid niita mosaiiksel ehk osaliselt, jättes keskele grupiti ümmargusi, ovaalseid või muu kujuga alasid, mida niidetakse hooajal ainult paar korda.

Sellisel juhul saavad taimed moodustada õisi ja kasvaksid piisavalt kõrgeks. Õied pakuvad nektarit ja õietolmu, kõrgem rohust pakub varjumiskohti. See omakorda meelitaks ligi palju rohkem putukaid. Niitmine alles pärast õitsemist ja seemnete valmimist tagab selle, et ka järgmisel aastal hakkavad seal 1- ja 2-aastased taimed kasvama ja õitsema.

Inimestele jäävad jalutamiseks haljasala piisavalt laiad servaalad ja käigurajad niitmata alade vahele, mida jätkuvalt niidetakse, hoides madalat murupinda. Ka visuaalselt on mosaiiksel niidetud, rohkem elu täis haljasala mõnusam vaadata. Lisaks on avalik ruum liigirikkam, inimene saab elada kõrvuti rohkeimate liikidega, tuues enam loodust asulasse, mitte seda sealt välja tõrjades. Ka puukidest on võimalik end eemal hoida, kui mitte kahjata läbi kõrgemaks jäetud rohustu. Nutikalt sisse niidetud käigurajad on abiks, et seda tegema ei peaks.

Liigirikkama haljasala loomine algaks juba selle rajamisel, külvates erinevamaid seemnesegusid. Hea on see, et igal aastal saab niitmise muust muuta vastavalt sellele, kuidas soov on ja välja tuleb. Kokkuvõttes väheneb ka niidetava ala kogus ja kulub vähem kütust.

Muljeid ja kogemusi lilleniitude rajamisest Märjamaa alevis

Kohila Keskkonnahariduse Keskus

Väga põnev näide pärineb Märjamaa alevist, kuhu eelmisel aastal rajas vald mitu lilleaasa. Küsisime Märjamaa valla keskkonnanõuniku Liina Valleri käest, kuidas selline idee tekkis ja kuidas aasa loomine läks.

Kellel ja millest tekkis idee rajada Märjamaa aleviku haljasalale lilleniit?

Lilleniidud rajati Märjamaa alevisse kahele haljasalale 2023. aasta suvel seoses Metsanurga tänava piirkonna sademevee taaskasutussüsteemi projektiga. Projekti raames rajati lisaks lilleniitudele Metsanurga tänava alla sademeveetrass, millega saavad liituda ümberkaudsed ettevõtjad. Kogutav sademevesi juhitakse kogumistiiki, kust on võimalik see hiljem välja pumbata ning kasutada taimede kastmiseks ka põuasel perioodil. Sademeveetrassidest kogutud ja puhastatud sademevett kasutatakse elurikkuse säilitamiseks ning seotakse CO2.

Lilleniidud rajati Märjamaale alevi keskel asuvalle rohealale esimest korda – mõlemale poole jalakäijate liikumise rada ning ujula ja vallamaja vahelisele haljasalale. Külvatud lilliseemnete segu (kasutati Baltic Agro lilleniidu seemnesegu) koosneb erinevatest üheaastastest suvelilledest, mis õitsevad augustist esimeste öökülmadeni. Hilissügisel alad niidetakse, kui seemned on jõudnud maapinnale variseda. 2023. aasta sügisel toimus ka niitmiskoolitus, kus erinevaid vikatitüüpe näitas ning vikatiga niitmist õpetas Tõnis Korts. Häid nõuandeid andsid ka Tõri vallavalitsuse spetsialistid, kellel juba on kogemus lilleniitude rajamise ja hooldamisega.

Mis töid oli lilleniidu rajamiseks vaja teha?

Lilleniidu rajamise ettevalmistava tööna kobestati rohumaa kultivaatoriga ning külvati lilleseeme. Külvamine toimus suvel juulis

Lilleniit 2023. a Märjamaa alevis.

Foto: Annika Palmus

põua ajal ning seetõttu oli esialgu vaja külvatud ala järjepidevalt kasta. Seda aitas teha Varbola vabatahtlik päästekomando paakautoga. Kastmisest oli kasu ning mõningase ootamise järel sai hakata nautima õitsvaid lilli.

Kuidas kogukond uude haljasala lahenduse vastu võttis?

Kohalikud inimesed võtsid sellise uude ala väga positiivselt vastu – oli palju head tagasisi-

det ja rõõmsaid naeratusi lilleniidul jalutajatel.

Kas plaanite sel aastal selliste lilleniitude rajamisega jätkata?

Kindlasti jätkame lilleniitude rajamisega. Hetkel ootame huviga, kas sügisel isekülvanud seemned tärkavad ning taimed kasvavad sama tihedaks lilleniiduks, või on vaja teha korduskülv. Plaanime alustada uutel aladel lilleniitude rajamisega juba aprillis-mais.

Siberi kontpuu

Foto: Hetti Kask

Kuidas sai kasvama Siberi kontpuu Kalda tänava kõrval olevale vanade ja noorte saarele?

Hetti Kask

Siberi kontpuu on mulle alati väga meeldinud oma tulipunaste võrsete pärast, mida suvel ei märkagi, kuid talvel tuleb lume taustal eriline värvi- de mäng ilusti esile.

Aasta võis olla 1984, kui avastasin enda jaoks Pahkla mõisa pargi, mis oli suhteliselt metsistunud ja peitis endas väga suursugust mõisavaremete kompleksi. Pargi üks osa oli täis kasvanud metsistunud Siberi kontpuu võsa, mis oli saanud segamatult laiutada ca 60 aastat ning rolleks hetkeks kujunenud läbimatuks padrikuks. Jätsin selle koha meelde.

Samal ajal oli juba siis Kohilas parajalt suur vareste koloonia, kes teistel lindudel elu kibedaks tegi. Sattusin jõe kaldal nägema, kuidas varesed hävitasid munad pardi pesas ja veelinnud olid selle tegevuse ees täiesti kaitseta. Siit tekkis mõte tuua paar Siberi kontpuu vitsa ja istutada nad vee piirile, et neist kasvaks korralik varje, mille all saaksid pardid pesitseda ja rahunud munad välja haududa. Selle mõtte järgi saigi toimitud ning üks Siberi kontpuu vits läks kasvama saare jalakäijate sillapoolsele küljele ja teine saare veskipoolsesse tippu vee piirile.

Nüüd, 40 aastat hiljem võib näha, mis sellest asjast välja on tulnud. Kontpuu on oma pindala kõvasti laiendanud ja varje pakkujana väga tõhus. Eriti kauniks on kujunenud saare tipus olev pöösas, mis on piisavalt tihe ja kõrge, et torkab oma punast värvi võrsetega silma ka suure silla pealt Sillaotsa veski paisu suunas vaatajale. Kuna istutatud sai praktiliselt vee piirile, siis ei ole kontpuu ka kellegile ette jäänud ja võib segamatult eksisteerida ja veel kauaks ajaks silmailu pakkuda.

VARA KÜPS – vertikaalne raha või elukeskkond?

Mõtteid uuris Laura Välik

16. veebruaril näidati Hageri kinos Kohila vallast pärit režissööri Martti Helde filmi „Vara Küps“, mis tekitas vaatajais palju elevust ja mõtteid. 10. aprillil näidati filmi Kohila Gümnaasiumi Maa nädala raames noortele, kellega käis kohtumas ka režissöör ise. Filmist kinnipüütud mõtteid jagasid Martti Helde, Triinu Tõrv ja Teilo Tõnn London.

Triinu Tõrv

Loodusainete õpetaja

Martti Helde film „Vara Küps“ sai vaadatud juba jaanuaris. Seega on mõtted jõudnud settida. Minu jaoks on Loodus üks põhiväärtustest. Ta on seda alati olnud. Juba väiksest saati on mulle pakkunud suurt avastusrõõmu looduse jälgimine. Hiljem on sinna lisandunud bioloogiaõpingud, et teada, seletada ja mõista. Esikohale jääb siiski avastamine, imetlemine ja austus looduse mitmekesisuse ja seotuse üle.

Koolis töötades näen seda imetlust ja hinnangutevaba uurimist algklassilastes. Mida kaugemale noored aga süsteemis jõuavad, seda võõramaks paljudele see tunne jääb. Ka filmis mainiti kooli ja noori võtmekohana. Kuidas saaksin mina õpetajana võimaldada lastel looduse (sh metsa) kujunemist põhiväärtuseks? Õpikust seda väärtust ei saa, samuti mitte klassiruumist ega koolikoridorist. Ka suure inimõjuga koolihoovis kõlava nimega õuesõppe tundidest ei piisa. Ma poen nahast välja, et tuua noortele loodust lähemale – tassides klasisiruumi samblaid ja samblikke, vee-elustikku ja lagunevaid puunotte kogu oma elurikkusega. Aga sellest ei piisa, kui tutvuda tehiskeskonnas oma elupaigast väljakistud isenditega.

Leian, et looduse väärtuse tajumine saab kasvada vaid siis, kui laps on ninapidi metsas. Suuname pilgud teadvelolekule (mindfulness)

ja Jaapanist pärit *shinrin-yoku* ehk **metsakümluse praktikale**, mis aitavad päriselt kuulata ja päriselt näha, mis leiab aset meie sees ja meie ümber. Kuulame, mida räägivad Joanna Macy, Richard Louv, Fred Jüssi, Valdur Mikita ja Gunter Pauli. Õpime Gaia haridusest ja metsakooli (*forest schools*) liikumisest. Teeme koostööd nendega, kes metsaolendeid nimepidi tunnevad ja teavad nii ökoloogilisi kui ka biokeemilisi protsesse, mis kõik ühtseks tervikuks seovad.

Kõige olulisem on anda lastele (ja õpetajatele) aega olla koos metsas. Kogeda metsa hingeelu kõikide oma meeltega ja saada ekspertide abiga teadlikult sõbraks sealsete elanikega. Eksperdid aitavad meil mõista, kuidas kõik on omavahel seotud. Arvan, et just niimoodi kasvab uus põlvkond, kelle jaoks on looduskeskond põhiväärtuseks.

Martti Helde

Filmi „Vara Küps“ režissöör

Kuidas on sinu silmade läbi muutunud Kohila valla metsade olukord võrreldes lapsepõlve ajaga?

Piiranguvööndid ja looduskaitsealad on kõikjal üle Eesti lageraiete surve all. Rabivere raba äärsed piiranguvööndid ei ole selle osas erandlikud. Näen, et riiklikul tasandil napib mõistmist, mida looduskaitseala tähendus endas kannab. Seega on kodumetsad suuresti muutunud.

Millised mõtted võiks Kohila valla metsade käekäigust hooliv inimene kindlasti „Vara Küps“ filmist kinni püüda? Miks?

Meie Eesti metsade üldise tervisliku seisundi mõistmine on miski, mis võiks filmist kõlama jääda. Unustame end oma argipäevas tihti nii-öelda isiklikku ruumi ning ümbritsevale keskkonnale pöörame ääretult vähe tähelepanu. Tolereerime väikeseid muutusi, mis vähehaaval kujundavad meie elukeskkonna ümber. Usun, et kliimaga seonduvad probleemid saavad meid peagi kätte ning pilku pole võimalik

probleemidelt lõputult eemale pöörata. „Vara Küps“ aitab luua mõistmist ja toob kindlasti selgust keerulise metsadebati küsimuses. Ja näen, et see selgus on inimestele väga vajalik.

Teilo Tõnn London

Kohila Gümnaasiumi loodusainete õpetaja

Kui tahame, et kaitsealad ja looduslikud pühapaigad jääksid rüüstamata, tuleb nende lagedaks raiumine (uuendusraietega) keelata! Põhjus on selles, et praegune kaitsealade kaitsekorraldus ei välista lageraiet ja ei taga kaitstavate metsade väärtuste hoidmist ja säilimist.

Ausalt öeldes ma ei usu, et mul oleks võimalik sellist tulevikku luua, nagu soovin. Kohila valla metsade tulevik sõltub eelkõige RMK tegevusest ja otsustest. Minu kogemuses ei ole see nende „kaasamine“ tegelikult kaasamine – varem oli mu kodukülaks Kanaküla ja seal piirkonnas on RMK suured alad lagedaks teinud. Sellest kogemusest saab lugeda Pärnu Postimehe artiklis „Kanaküla elanikud: meilt võetakse kodumets ära“.

RMK plaanidega tutvumiseks saab asutuse kodulehelt lugeda riigimetsa kava tutvustust Kohila valla kohta. Seal on näidatud, et aastaks 2030 langeb vana metsa osakaal (vähe-**ne elurikkus valla metsades**).

Kui noored tuleks koolis minu juurde küsimusega „Mis me metsade kaitseks teha saame?“, siis soovitaksin neile järgnevat:

- Õppida paremini tundma metsandust (mis on uuendusraie, mis lageraie, vaadata dokumentaalfilme, jne).
- Liituda mõne metsade kaitsega tegeleva organisatsiooniga (MTÜ Eesti Metsa Abiks ja/ või MTÜ Hoiame Loodust). Kui õpilane pole veel täisealine, siis ei pea tegema ametlikku liitumist, võib neid organisatsioone sotsiaalmeedias jälgida ja olla vabatahtlikuks, kes vajadusel aitab. Olen ise mõlema organisatsiooni inimestega suhelnud.

Ühe noore mõtted: kas tõesti peab iga puu, mis vähegi kuskil püsti on, maha võtma?

Ketlin Sults

11. klassi õpilane

Eelmise aasta septembris toimus Tööstuse tn 31 maaüksusel harvendusraie Kohila Vallavalitsuse tellimusel. See ajendas mind algatama järgmist arutelu:

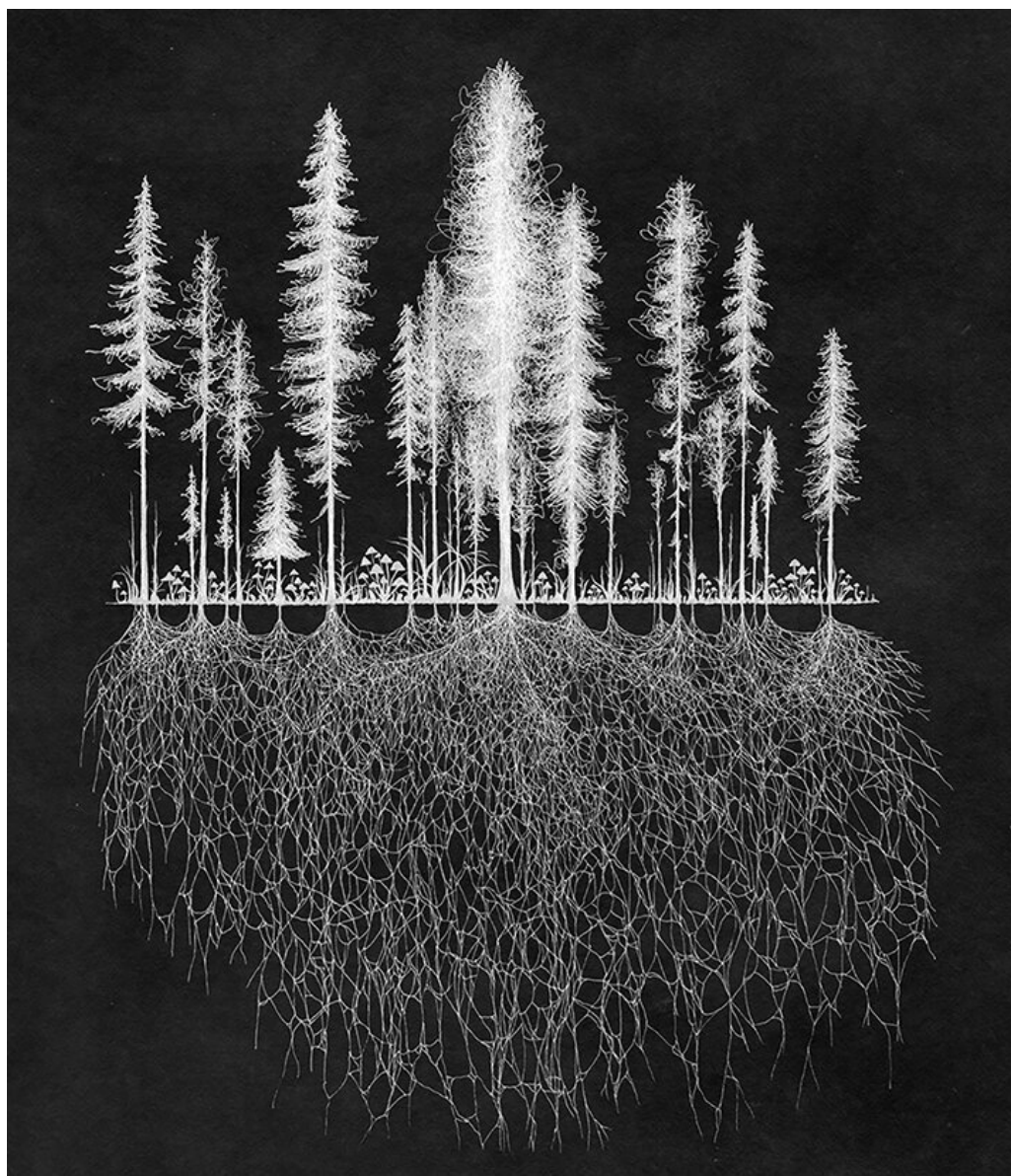
Üha enam sooritatakse harvendusraiet ebamäärastel ja segastel põhjustel. Kord on probleemiks seenhaigused ning teinekord võtavad kasvavad puud ruumi ära väärspuu liikidelt. Sellised põhjendused raieks on küsimusi tekitavad. Eelnevalt mainitu põhjal tundub, et iga viimnegi puu ning väiksem metsatukk on sihtmärk. Raie ulatus on muutunud nii suureks, et meid ümbritseva keskkonna elurikkus väheneb iga päevaga.

Samuti tekib küsimus, kuidas määratakse väärspuuliigid? Loodusele on mitmekesisus vajalik ning ükski liik pole väärtuslikum kui teine. Selle mõiste on sisse toonud inimesed ning võtnud endale õiguse otsustada, millistel puudel on õigus kasvada ja millistel mitte. Kas see on tõesti ikka meie otsustada? Kas polnud mitte loodus siin ennem meid?

„Looduses ei ole raieküpsed metsad, ei ole väheväärtuliku puutu, ei ole tülikat võna, ei ole umbrohtu. Selle asemel, et küsida, mis kogu saame metsast, järveast või aasast, tuleks küsida, mis kogu saavad mets, järve või aas meilt.“

J. Kaplinski

Metsanet – looduse oma internet ehk metsa ühendav võrgustik! Inglise keeles kasutatakse terminit Wood Wide Web (WWW), eesti keeles antud termini ametlik tõlge esialgu puudub.

Elava kännu kõrval seisab keskkonnaühenduse Endangered Ecosystems Alliance tegevjuht Ken Wu.

Imeline näide puude maaalusest suhtlusest!

Pildil on harilikku ebatsuuga **elav känd**, mis on ülalt puukoorega paranenud ja mida hoiavad elus teised puud tema ümber. Selle kännu juured on ilmselt **seenjuure** kaudu ühenduses teda ümbritsevate puude juurtega ja need puud saavad kännule elus püsimiseks vajalikke toitaineid. Elav känd on ümbritsevatele puudele väga vajalik, kuna tegu on ühe olulise lülina puude omavahelise ühenduse võrgustikus. Lisaks tõmbavad kännu juured pinnasest ikka vajalikke toitaineid, mida saavad kasutada ka teda ümbritsevad puud. Imeline näide puude maaalusest koostööst ja suhtlusest!

HOIA TULEL SILM PEAL!

Uuri lisa kodutuleohutuks.ee või riigiinfo telefonilt 1247
TULEKAHJU KORRAL HELISTA 112

PÄÄSTEAMET**LÖKKE TEGEMINE****Enne tuletegemist**

- Lõket tee vaid tuulevaikse ilmaga.
- Jälgi tuule suunda, et sädemed ei langeks hoonele ega taimestikule.
- Lõkkes tohib põletada vaid puhast (immutamata) puitu.
- Lõkke tegemisel hoia käepärast tulekustutusvahendeid, nt ämber veega või tulekustuti.
- Pea meeles, et kulu ja roostiku põletamine on aastaringselt keelatud ja karistatav.

Ohutu koht

- Puhasta lõkkekohta ümbrus põlevast materjalist.
- Niisuta lõkkealune pinnas veega ja piira lõkkekoht kivide või pinnasevalliga.
- Metsas tee lõket selleks ette valmistatud ning tähistatud kohtades.
- Ära jäta lõket hetkekski järelevalveta!

Pärast tuletegemist

- Enne lõkkekohast lahkumist veendu, et lõke oleks täielikult kustunud.

≥ 8 meetrit
10-13 sammu

GRILLIMINE**Enne tuletegemist**

- Enne grillimise alustamist veendu, et grill on tökorras.
- Kui gaasi- või elektrigrill vajab remonti, lase seda teha spetsialistil.
- Korterelamu üldpindadel grillimine tuleb kokku leppida ühistuga.

Ohutu koht

- Grilliseadme ohutu kauguse valimisel lähtu kasutusjuhendist või lõkkekohale kehtivast vähimast ohutust kaugusest ≥ 8 m ehk 10-13 sammu.

- Kasutusjuhendi puudumisel paiguta grillseade kohta, kus selle kasutamine ei tekita ümbritsevatele hoonetele, põlevmaterjalidele ja taimestikule tuleohtu.
- Rõdul ja terrassil tohib kasutada ainult sellist grilli, mille kasutusjuhend seda lubab.
- Ära jäta grilli hetkekski järelevalveta!

Pärast kasutamist

- Lase grillil enne kokkupakkimist või katmist täielikult jahtuda, sest kuum grill on tuleohtlik.

Lõkke tegemine

Siiri Treimann*Keskkonnanõunik, Kohila vallavalitsus*

Kevadisel soojad ilmad kutsuvad õue ja aeda regutsema. Kui veel mõned aastakümned tagasi peeti koduaias prahi ja jäätmete põletamist üsna argiseks ja praktiliseks tegevuseks, siis täna enam lõkkes jäätmete põletamist ei lubata. Tuleb meeles pidada, et

- lõkkes võib põletada ainult puhast (immutamata, värvimata) puitu ja oksa ning kiletamata paberit ja pappi mahus, mis on vajalik küttekolde või lõkketule süütamiseks. Kui panna lõkkesse korraga väiksemas koguses peenemat puitu ja halge, mis põlevad täielikult, siis tekib põlemisel põhiliselt veeaur ja süsihappegaas ning minimaalselt kahjulikke lisandeid.
- mistahes jäätmete (va puhas puit, oksad) lõkkes põletamine on keelatud. Jäätmete lõkkes põletamisel kahjustate enda ja naabrite tervist. Põlemisel tekkinud toksilised

ained ei saasta mitte ainult õhku, vaid lades-
tuvad taimedele, maapinnale ning võivad
sealt edasi kanduda ka põhjavette.

- igasuguse lõkke tegemisel peab lähtuma tuleohutuse seadusega kehtestatud nõuetest (rohkem infot leiab Päästeameti kodulehelt).
- lõkke tegemise, grillimise ja muude tuleohutusalaste küsimuste korral võib helistada päästeameti infotelefonil 1524.
- lõkkes on keelatud põletada puude ja põõsaste lehti, kokku riisunud kulu ja niidu-jäätmeid, sest need on biolagunevad aia- ja haljastujäätmed. Sellistest jäätmetest vabanemise võimalused on järgmised:
 - komposti biolagunevaid jäätmeid oma krundil. Tekkinud komposti saad kasutada aia-saaduste kasvatamiseks ja haljastuses.
 - biolagunevad haljastujäätmed, mida ei saa või ei taha kompostida oma krundil, saab üle anda jäätmeevedajale Ragn-Sells AS. Jäätmete äravedu tehakse ajavahemikul 1. aprillist kuni

30. novembrini. Äraantavad jäätmed peavad olema pakitud kuni 200 liitri suurustesse pealt suletud kilekottidesse (kaaluga kuni 20 kg) ja ei tohi sisaldada muid jäätmeid. Kilekottide äravedu tuleb tellida e-posti teel tellimus@ragnsells.com või helistades üldnumbril 606 0439. Tellimuse esitamisel tuleb teada anda mitu kotti haljastujäätmeid ja millisel aadressil üle anda soovitakse. Kotid tuleb paigutada äraveopäevaks vedajaga kokkulepitud asukohta.

- biolagunevaid haljastujäätmeid võtab aastaringselt vastu ka Mäepere (Rapla) jäätmejaam.

Tuleohutuse seadusega kehtestatud nõuded

- Lõket tee mittesüttival pinnal, puhasta lõkkekohta ümbrus süttivast materjalist vähemalt 0,5 m raadiuses. Piira lõkkeala kivide või pinnasevalliga. Lõket võib teha ainult oma krundil.
- Koduaia lõkkes tohib põletada ainult puhast (immutamata, värvimata) puitu ja oksa.

- Jälgida tuleb tuule suunda, et sädemed ei lendaks põlevmaterjalidele ja et lõkkesuits ei häiriks naabreid. Tuulisel ajal tasub lõkke tegemisest loobuda.
- Ära jäta lõket hetkekski järelevalveta ja hoia käepärast ämber veega või tulekustuti.
- Lase lõkkel täielikult ära põleda või kustuta veega või liivaga.
- Olmeprügi ja vanade rehvide põletamine on keelatud
- Biolagunevate haljastujäätmete (v.a. oksad) põletamine on keelatud
- Metsas võib lõket teha ainult selleks ettenähtud tähistatud kohas või maaomaniku loal.
- Oluline on jälgida, et lõkkest ei saaks alguse kulupõleng.
- Igasugune kulupõletamine on ohtlik ja kõikjal Eestis keelatud.

Täpsemalt saab tuleohutusseglitega tutvuda (<https://kodutuleohutuks.ee/tuleohutus-suv/>)

Mullakakandi portree. Foto: Eimar Kull

KAS TEADSID?

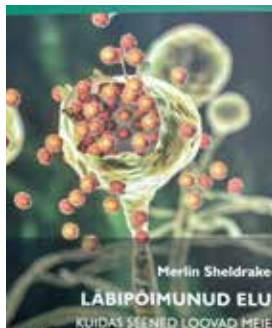
Mullakakand toitub taimekõdest, aidates kaasa huumuse tekkele. Ta on sarnaselt vihmaussile mulla viljakuse säilitajana väga kasulik. Mullakakandid kuuluvad lülilalgsete ja vähkide hulka. Nende keha koosneb lülidest, mistõttu saab ta ohu korral end rulli painutada, kaitses õrnamat kõhtu. Peas on liitsilmad, lühikesed ja pikad tundlad. Söömiseks on neil haukamissuised. Mullakakand tegutseb öösi, päeval poeb ta peitu kivi või puukoore alla.

Kohila Keskkonnahariduse Keskus

Kohila Keskkonnahariduse Keskuse raamatusoovitused

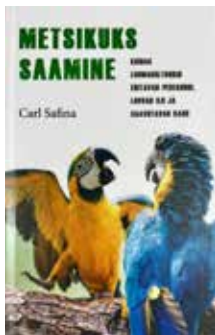
“Läbipõimunud elu”
Merlin Sheldrake
Tallinna Ülikooli Kirjastus, 2022

Kuidas seemned loovad meie maailma, muudavad meie teadvust ja kujundavad meie tulevikku.

Noor uurija paneb ennast kujutlusvõime abil seenena nende loomulikkude elukeskkonda. Keskkonna loomiseks kirjeldab ta lugejale kõigepealt teaduslikel faktidel põhinevat ruumi, kuhu seejärel seeneks kehastununa siseneb. Sellisest teadmusel, fantaasial ja intuitsioonil põhinevast kehastumisest ei ole mitte ainult põnev lugeda, vaid teadlasele on see üks olulisi töövahendeid uute ideede ja hüpoteeside püstitamiseks.

“Metsikuks saamine”
Carl Safina
Kirjastus Varrak, Tallinn 2023

Kuidas loomakultuurid ehitavad perekondi, loovad ilu ja saavutavad rahu.

Ökoloog Carl Safina avab lugejale kašelotide, uhkete aarade ja meie lähimate looduslike sugulaste šimpanside elu nende oma kultuuris. Safina pöörab pea peale inimeste nägemuse loomakultuuridest. Kultuur ei ole midagi niisugust, mida inimene endale ainuomaseks saab pidada. Safina ühendab meisterliku kirjastiili imepärase faktidega. See raamat on erakordne retk maailmamerede, Lõuna-Ameerika selvasse ja Uganda ürgmetsa.

Kohila Keskkonnahariduse Keskus otsib LOODUS- JA KESKKONNAHARIDUSE SPETSIALISTI

0,5 kohta

Tööülesanded tulenevad Kohila Keskkonnahariduse Keskuse põhimäärusest, mille üheks peamiseks eesmärgiks on loodus- ja keskkonnahariduse kättesaadavuse laiendamine Raplamaal.

Peamised tööülesanded:

- Keskkonnahariduslike õppeprogrammide läbiviimine
- Õppemängude läbiviimise ja laenutamise korraldamine

Ootused kandidaadile:

- kõrgharidus, soovitatavalt loodusteaduste valdkonnas
- hea koostöö- ja suhtlemisoskus, algatusvõime ja loovus
- arvuti kasutamise oskus
- B-kategooria juhtimisõigus
- kasuks tuleb õpetamise kogemus

Mida pakume:

- paindlik tööaeg
- võimalust keskkonnateemadel päriselt kaasa rääkida
- äge töökeskkond ja palju vaheldusrikkust
- täiendkoolitused
- põhipuhkus 35 päeva aastas
- töötasu 805 eurot (bruto)

Tööle asumise aeg on esimesel võimalusel, hiljemalt 11.06.2024

Avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad palume saata hiljemalt **25.05.2024** e-posti aadressile khk@kohila.edu.ee
Täiendav info: 5855 8040.

Eelmises “Kohila roheleht” ilmunud ristsõna õige vastus oli SILE TONDIPEA. Sellist nimetust kannab Raplamaa sümboltaim, mis valiti 2011. aastal Eesti Looduskaitse Seltsi Raplamaa osakonna poolt. Kohila Keskkonnahariduse Keskuse logo on inspireeritud samast taimest. Meile saadetud õigete vastuste saatjate hulgast võitis loosiga LISETTE TIREL Kohila Keskkonnahariduse Keskuse logoga riidest koti ja magusa üllatuse. Palju õnne!

Retsept üles kirjutatud vanast Hageri apteekri kokaraamatust

Kaali uorm

Kolme inimese jaoks mõeldakse 1-2 kaali, 1 tl. sulhkurt, 2 spl. võid või rasva ja vähe pipart.

Koori, pese ja lõika kaal õhukesteks tükkideks. Pane tulele keema vee sisse. Kui pehmeks keenud, wala wesi ära. Tambi kaalid puruks, pane raswaine, sool ja pipar hulka ja sega hästi. Segu pane määratud vormi sisse. Tee pealmine pind tasaseks ja ilusta noantsaga. Puista natuke leiwalt hõõrutud puru peale. Küpseta ahjus walsjaspruuniks.

Hageri muuseum

Kaalikas

Kadri Rütman

Hageri muuseum

Köögiviljadest oli naeris Liivimaal üks põlisemaid juurvilju, seda kasvatati siin juba tuhandeid aastaid tagasi. Tegu oli igapäevase, kuid peamiselt lihtrahva toidulauale kuulunud juurviljaga. Naerile on maitseomaduselt lähedane **kaalikas**, mida hakati kasvata-ma oluliselt hiljem.

Esimesed kirjalikud teated kaalikast pärinevad alles keskaja lõpust.

Hansakaupmehed varustasid mõisaid kaalikaseemnetega ja võimalik, et linnas ja mõisates eelistati naerile kaalikat.

19. sajandil olid taludel suured kaalikaaiad, kaalikat viidi ka linna müügiks. Teadaolevalt hinnati sajandi lõpul eriti lillaka koorega kaalikat, mis kasvas väga suureks. Kitsikuse- ja näljaaegadel on kaalikas etendanud toidulaua olulist osa. Kartuli tulekuga

tema tähtsus taandus, kuid siiski jäi kaalikas tuntud ja levinud köögiviljaks.

Sajandialguse kokaraamatutes on keedetud ja hautatud kaalikate ja kaalikapudru retsepte.

Õpetati valmistama ka lihatäidisega ning ahjus küpsetatud kaalikat, mida serveeriti pruunistatud võiga. 1920.-1930. aastatel lisanduvad moodsamad retseptid, näiteks taigas küpsetatud kaalikaviilud tomati- või hollandi kastmega ja kaalika-petersellikotletid.

Kaalikat väärtustatakse kui tervislikku kodumaist köögivilja, milles säilib kevadeni peaaegu kogu vitamiinikogus.

Kaalika kasuks räägivad ka täna mitmekesised toiduks tarvitamise võimalused. (Eelolev lõik võetud artiklist – Liivima toidu ajalooline ülevaade Koostajad: Anu Kannike, Ester Bardone, Inna Põltsam).

SÖÖGEM ROHKEM KODUMAIST KAALIKAT!

Ootame vastuseid küsimustele. Need leiad Rohelehe artiklitest:

- Kes veab lagunevaid puunotte kogu oma elurikkusega klassiruumi?
- Mis eesmärgil istutas loo autor Keila jõe äärde Siberi kontpuud?
- Kas Eesti looduskaitsealadel toimuvad lageraied?
- Kes on see haukamissuistega öösi tegutsev mulla viljakuse säilitaja?
- Mis (või kes) on Wood Wide Web?
- Miks niidetakse lillenitute ala alles hilissügisel?

Saada enda vastused hiljemalt 20. maiks aadressile khk@kohila.edu.ee

Õigesti vastanute vahel loositakse auhinnaks Marseille seep! Loodusliku oliiviõli seebiga võib pesta nii iseend, nõusid kui ka pesu. Prantslannad on seda seepi väärtustanud sajandeid.

Muuseumiöö programmid Kohila vallas

Hageri muuseum

18.00 Matk „Metsavendade jälgede otsingul Rabivere-Kõnnu rabas“

Kogunemine 17.30 muuseumi juures, kus jaguneme autodesse.

Raplamaa metsad, rabad ja soosaared olid II Maailmasõja järel varjupaigaks neile, keda ähvardas vangistus ja küüditamine külmale maale – Siberisse. Neis paigus otsisid pelgukohi mehed, kes olid võidelnud nõukogude võimu vastu Saksa armee ridades, Eesti Leegionis, tagalateenistuses, Omakaitstes, ning jõukad taluomanikud.

Kõrvalises, võõra silma eest varjatud Seli ja Krimmi raba vahelisel kõrgendikul, mida kutsuti Haavemäeks, asus üks metsavendade grupp, teine varjus Rabivere kõrgraba kaldal. Neid jälitasid nõukogude julgeoleku töötajad. Haavemäele peitunud meeste saatust kujunes traagiliseks, teise grupi meestel õnnestus eluga pääseda.

Rabivere grupi mehed rajasid männinoorendikku, umbes kilomeeter Kõnnu järvest, katusealuse. Selleks tassiti rabast turbaküüni laastudest katus. Seda oli raske kanda. Eest taris tugev Rummelgas, Juhan ja Artur hoidsid teisest otsast. Katuse alla kuhjati männioksi, peale pandi lambanahksed kasukad. Magama mahtus 4-5 meest. Istumiseks toodi kivid. Teejuhi oli meeste vana, pleekinud pealuu, mis pimedas heledana silma paistis...

20.30 Näituse „Metsavenna elu“ avamine

Näitus toimub koostöös Eesti Rahvusrhiiviga.

Näitus on koostatud Eesti vangilangenud metsavendadele konfiskeeritud fotodest, mis lisati KGB asitõenditena nende juurdlustoimikutesse, mida säilitatakse Eesti Riigiarhiivis.

Näituse koostaja on Tiit Noormets ja kunstnik Peeter Paasmae.

Muuseumi sünnipäeva tähistamine sünnipäevavordi söömisega

21.00 Kadri Alleri ettekanne „Metsavend Elmari elust Hageri ja Nissi kihelkondades ning kaugemal“

Ajaloo huviline Kadri Aller teeb ettekande, käsitledes metsavendade elu Hageri ja Nissi kihelkondades ning selle mõju laiemalt. Ettekanne keskendub vabadusvõitlusele ja vastupanule ning selgitab, kuidas need mõjutasid kohaliku kogukonda ja selle identiteeti. Keila mees Elmar Taimre (1916–2005) veetis 11 aastat oma elust metsavennana varjudes ning 10 aastat Mordva ANSV-s vangilaagris.

Oma pika olemusvõitluse jooksul jõudis ta mitmesse Eesti nurka – Keilasse, Veriorra, Pohla külla ja Sindisse. Karmist elukorraldusest ja korduvatest üle noatera pääsemistest on säilinud hulganisti mälestuskilde ja fotosid. Rikkalik materjal võimaldab metsavenna õe lapselapsel Kadril jutustada teile Elmari loo, milles peegeldub paljude tolleaegsete noormeeste traagiline elusaatus.

22.30 Suletakse muuseumi ukseid

Sisepääs 1 euro

Džinnituur ehk ekskursioon Tohis

Lase džinn pudelist välja. Ehk siis – tulge Tohis ekskursioonile. Saate lähemalt teada ja näha, kuidas ning kus valmistatakse käsitöödžinni. Mis on destillatsioon, kuidas ikkagi saavad pudelisse murakad, kadakamarjad, Sichuani pipar ja veel mitukümmend erinevat komponenti.

Mitte niisama öö, vaid Muuseumiöö džinnivabrikus, mis kestab hiliste õhtutundideni! Muuseumiöö programmis osalevad tähelepanuväärsed muuseumid ja külastuspaigad üle Eesti. Loomulikult on Kohila üks tähelepanuväärsemaid asutusi Tohi Distillery! Uuri lähemalt ajaloolise maja uut nägu – kunagises Tohisoo mõisa viinaköögis, hilisemas „Linda“ nahavabrikus on end juba paar aastat kenasti sisse seadnud moodne džinnivabrik.

Tohi on avatud džinnivabrik, mille kahel korrusel on ruumi nii sündmuste korralduseks kui ka džinnide valmistamiseks. Muuseumiöö raames toimuvad džinnituurid ja avatud on džinnibaar.

Ekskursiooni hind sümboolne 1 € inimese kohta. Kindlasti registreeri sobivale tuurile. Registreerimine aadressil <https://tohigin.com/events/muuseumioo-2024-dzinnivabrik/>.

Kohila Tornigalerii

Kohila tornigalerii tähistab Muuseumiöö oma 15. tegevusaastat. Kell 18.00 avatakse näitus „Õös on vabadust“. Galerii asutajad on võtnud vabaduse publikule oma taieid näidata ning publikut lõbustada: Saima Randjärv (vabadus tunnetes), Liisimari Randjärv (vabadus värvides) ning Epp Haabsaar (vabadus unenägudes).

Avamisel selgitab Margit Haabsaar kunstiajaloo kulgu värvide vabaduse poole. Galerii ning Kohila õigeusu kirik (pääs üles kellatorni) on Muuseumiöö avatud kell 18.00 kuni 23.00. Kell 18.30 toimub kiriku kõrval või halva ilmakorral Kogudusemajas Liisimari Randjärve siidimaali töötuba (eelregistreerimine). Täpsem info tel 562 30741.

MUSEUMIÖÖ TULEB TAAS!

Laupäeval, 18. mail toimub Muuseumiöö „ÕÖS ON VABADUST!“.

Üle 160 muuseumi ja mäluasutuse on sel õhtul avatud kell 18.00–23.00, pakkudes põnevaid eriprogramme.

Sel õhtul on muuseumipilet vaid 1 euro! Mitmed muuseumid avavad oma ukseid lausa TASUTA.

Tule naudi kultuuri ja vabadust!

Tutvu programmidega Muuseumiöö kodulehel muuseumioo.muuseum.ee.

Reti Meema
Muuseumiöö kommunikatsiooni- ja turundusjuht

Kohila lasteaed Sipsik
ootab oma meeskonda

ÕPETAJA ASSISTENTI

Kui Sulle meeldib lastega tegutseda ja kui tunned
valmisolekut panustada ühe uuendusmeelse ja
innovaatilise lasteaia arengusse, oled sõbralik,
positiivse ellusuhtumisega, orienteeritud lahendustele,
paindlik, hea kohanemisvõimega ja
Sulle meeldib palju õues tegutseda, siis

OOTAME SIND OMA MEESKONDA.

Pakume võimalust osa saada
kaasaegsete suundade
rakendamisest organisatsioonis.
Koolitusi ja enesearengu võimalusi.
Ühtehoidvat, toetavat ja aktiivset
meeskonda ning
42 kalendripäeva puhkust.

Kandideerimiseks saada meile
CV ja lühike kirjeldus miks
soovid meie lasteaias töötada.
hiljemalt **17.05.2024**

**TÖÖLE ASUMISE AEG:
6. AUGUST**

Lisainfo:
Kristina Mägi Tel:553 3615
kristina.magi@kohila.edu.ee

Kohila lasteaed Sipsik
ootab oma meeskonda

ÕPETAJAT

Kui Sulle meeldib lastega tegutseda, oled sõbralik,
positiivse ellusuhtumisega, orienteeritud
lahendustele, paindlik, hea kohanemisvõimega
ja avatud uuendustele, siis

OOTAME SIND OMA MEESKONDA.

Pakume võimalust osa saada
kaasaegsete suundade
rakendamisest organisatsioonis.
Koolitusi ja enesearengu võimalusi.
Ühtehoidvat, toetavat ja aktiivset
meeskonda ning
49 kalendripäeva puhkust.

Kandideerimiseks saada meile
CV, kvalifikatsioonile vastavust
töendavate dokumentide koopiad
ning lühike kirjeldus miks
soovid meie lasteaias töötada.
hiljemalt **17.05.2024**

**TÖÖLE ASUMISE AEG:
6. AUGUST**

Lisainfo:
Kristina Mägi Tel:553 3615
kristina.magi@kohila.edu.ee

TÖÖPAKKUMINE

- **ERIPEDAGOOGILE 0,5 JA**
- **TUGITEENUSTE KOORDINEERIJALE (HEV-KO) 1,0**

Kandidaaditelt eeldame:

- Pedagoogiline kõrgharidus (soovitavalt eripedagoogi, logopeedi või sotsiaalpedagoogi kvalifikatsioon või kutse).
- Eripedagoogiline haridus (võib olla omandamisel)
- Juhtimisvõimekus
- Hea suhtlemis-, analüüsi-, koostöö- ja planeerimisoskus
- Loovus, paindlikkus, positiivsus ja hea kohanemisvõime
- Hea pingetaluvus
- Kasuks tuleb varasem töökogemus

**VÕTA KINDLASTI ÜHENDUST, KUI SIND ANTUD
VALDKOND INSPIREERIB TÖÖTAMA.
VÕIMALDAME LISAÕPET JA ARENGUVÕIMALUSI.**

Avaldus ja dokumendid palun saata
e-posti aadressile ragne.pesur@kohila.edu.ee
Täiendav info Ragne Pesur, tel 55 56 0048

KOHILA MÄNNI LASTEAED

KOHILA VALLAVALITSUS
otsib

JUHATAJAT HAGERI RAHVAMAJJA

Töökoha eesmärk on Hageri Rahvamaja
juhtimine ja sündmuste korraldamine.

Ootame just Sind, kui vaimustud:

- kohaliku kultuuri- ja seltsielu edendamisest;
- koostöö arendamisest piirkonna teiste asutuste ja ühendustega;
- kultuuriürituste korraldamisest.

Kasuks tuleb:

- kõrgharidus või selle omandamine;
- planeerimise ja juhtimise oskus/kogemus;
- hea analüüsivõime;
- kui sul on teadmised eelarvelise asutuse majandamisest;
- kui su on teadmised turundusvaldkonnast sh sotsiaalmeedias turundamisest;
- varasem töökogemus kultuurivaldkonnas;
- varasem kokkupuude projektide kirjutamise ja projektijuhtimisega.

Meie pakume Sulle:

- tööalaste transpordikulude hüvitamist;
- 5 tasustatud tervisepäeva aastas;
- 35 päeva puhkust;
- usaldust ja autonoomsust oma töö kavandamisel, et jõuda püstitatud eesmärkideni;
- erialaseid ja Sind huvitavaid koolitusi.

Kandideerimine:

CV ja motivatsioonikiri saata vallavalitus@kohila.ee või kirjaga
Vabaduse 1, Kohila 79804, Raplamaa hiljemalt **5. maiks 2024.**
Tööle asumise aeg 13. mai 2024. a

Kohtumine

JUSTIN PETRONEGA

KOHILA RAAMATUKOGUS

6. MAIL KELL 18

OLETE OODATUD!

VÕIMALUS OSTA JUSTIN PETRONE RAAMATUID SULARAHNA EEST.

KOHILA SPORDIKESKUS

OTSIB

HALLIMEISTRIT

TÖÖ OSALISE KOORMUSEGA

GRAAFIKU ALUSEL

Tööülesanded:

☒

Sportimispaikade ettevalmistamine treeninguteks ja võistlusteks.

☒

Hooldus- ja remonditööd keskuse sise- ja väliterritooriumil.

☒

Talvisel perioodil tööd suusarajal.

KANDIDEERIMINE KUNI 30.04.2024

Saada kandideerimisavaldus artur.ojasalu@kohila.ee

KOHILA

KOHT ON HEA IGALE LAHEDALE ALGATUSELE

Kui sul on häid mõtteid kuidas võiks KOHILA nimes olevaid tähti kasutades moodustada toredaid lauseid, kas sõna algustähena või sõna sees, siis saada need aadressile vallavalitsus@kohila.ee

Iga kvartal loosime auhindu! NB! Kastikesi tähe ees ja järel võib muuta:

		K		
		O		
		H		
		I		
		L		
		A		

11. MAI 2024

PÕNNIDE PARAAD

ROOLIS ON EMMED

11.00 KOGUNEMINE KESKVÄLJAKUL

11.15 RONGKÄIK MÕÖDA VABADUSE TÄNAVAT LASTEPARKI

11.30 KONTSERT-AKTUS LASTEPARGIS

2023 AASTAL SÜNDINUD PÕNNIDE ÖNNITLEMINE, KOHILA VALLA AASTA EMA JA AASTA VANAEMA VÄLJAKUULUTAMINE

ESINEVAD TARTU LAULUPESA LAPSED

Info: sigrid.pold@kohila.ee

SUTLEMA-AESPA LASTEAED

METSAVEERE MAJA

OTSIB

ERIPEDAGOOGI

1,0 AMETIKOHT

TÖÖLE ASUMISE AEG - ESIMESEL VÕIMALUSEL

AVALDUS, CV, KVALIFIKATSIOONI TÖENDAVATE DOKUMENTIDE KOOPIAD SAATA: linnupesa@kohila.edu.ee

Lisainfo direktorilt - Kaire Pari 5556 0094

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke!

MARKUS PAURSON (sünd 18.02.2024)

ISABELLA REY KAPSTAS

ANASTASIA SÕBER

EMMA TRUŠENKO

ATS TRUŠENKO

HAGERI KEVADLAAT

25.MAIL KELL 10-14

Ootame kaupleva kõiki, kel pakkuda eestimaist toidukaupa ja käsitööd. Müüma/vahetama taimi ja kõike muud, mis sobib kevadesse.

Tuuluta kappe ja tule välja oma TAASKASUTUSLETIGA!

INFO JA REGISTREERIMINE HAGERI RAHVAMAJA FB LEHEL VÕI LÄBI MSN

Kultuuririkkuse aasta 2024

KILLUKE PORTUGALI

20. mai kell 18.00

Kohila raamatukogus Tööstuse tn 4a.

Info: Sigrid Pold, 5551 2239 sigrid.pold@kohila.ee

EELK Hageri Lambertuse koguduse teated

Pühapäev, 28. aprill

11.30 Raamatukogu

12.00 Pühapäevakool

12.00 Jumalateenistus, armulaud

Pühapäev, 5. mai

10.30 Piiblitund kogudusemajas

12.00 Jumalateenistus, armulaud

Neljapäev, 9. mai, Taevaminemispüha

18.00 Öhtune jumalateenistus

Pühapäev, 12. mai, Emadepäev, Ristimisepüha

11.30 Raamatukogu

12.00 Jumalateenistus, armulaud. Teenivad kaasa koguduse pühapäevakooli lapsed

Pühapäev, 19. mai, Nelipüha, Leeripüha

10.30 Kuulutusetund kirikus

12.00 Jumalateenistus, armulaud. Laulab kammerkoor Lambertus

Jumalateenistused Hageri kirikus igal pühapäeval kell 12.00

Täpsem info koguduse kodulehel <http://www.eelk.ee/hageri/>

Meie hulgast on lahkunud

ALEKSANDR NERODO

INGRID JÄRVE

VERA TERENTIEVA

KRIMINAAL-POLITSEI

PIDEVALT ARENEVAS KESKKONNAS

ÕPITUBA

14. MAI KELL 18.00

Kohila Gümnaasium

OSKAR GROSS
Politsei- ja Piirivalveameti
Keskkriminaalpolitsei juht

- Meie ühiskond areneb igapäevaselt ja olles ühiskonna osa, tuleb ka kriminaalpolitseil ajaga kaasas käia.
- Käsitleme, kuidas töötab tänapäevane kriminaalpolitsei ja mis on meie kõige suuremad väljakutsed.
- Samuti räägime sellest, millist rolli Keskkriminaalpolitsei laiemas turvalisuse pildis täidab.

REGISTREERUMINE
TEKSTISÕNUMIGA 505 3642
VÕI E-POSTILE REET.RUNGE@GMAIL.COM

OMAOSALUS 3 EUROT
TASUMINE KOHAPEAL SULARAHAS

Kohila Kunstide Kool võtab vastu uusi õpilasi muusikakooli ja kunstikooli.

Muusikakooli vastuvõtukatsed toimuvad kolmapäeval, 5. juunil kell 17.00–19.00

Kunstikooli astujatele toimub vestlus kolmapäeval 5. juunil kell 17.00–19.00

Muusikakooli huvialad:

Ettevalmistusklassi rühm (1 kord nädalas alates 6. a.), klaver, akordion, viiul, orel (oreli huviala alates 7. a., oreli saab õppida ka lisapillina 1 tund nädalas), flööti, vaskpillid (trompet, tromboon, metsasarv, altsarv), kitarr, löökpillid, tšello ning laulmine ja hääleseade. **Heli Kendra stuudios** lisaks klaverile ja viiulile ka kannel ning plokkflööti.

Kunstikooli huvialad:

Kunst, keraamika (alates 10. a.), graafika (alates 11. a.), nahakunst, metallikunst.

Uute õpilaste registreerimine katsetele ja avalduste esitamine ARNO keskkonnas: <https://piksel.ee/arno/kohila/>

Õppekohti on piiratud arv ja kahjuks kõiki uusi õpilasi vastu võtta ei saa! Muusikakooli kohta loe täpsemalt: <http://tohisoo.edu.ee/muusikakool-avaleht> ja kunstikooli kohta <http://tohisoo.edu.ee/kunstikool>

Sündmused:

25. aprill kell 19.00 Kohila noorte mälumänguõhtu Kohila noortekeskuses.

26. aprill kell 19.00 Peeter Kaljumäe ja Artur Raid-mets Hageri rahvamajas.

6. mai kell 18.00 Kohtumine Justin Petronega Kohila raamatukogus.

14. mai kell 18.00 Õpituba "Kriminaalpolitsei pidevalt arenevas keskkonnas" Kohila gümnaasiumis.

18. mai kell 13.00 Kohila III etapp rattakross KÄNNU-KUNINGAS Kohila Aandu metsa rattakrossirajal.

18. mai Muuseumiöö programm: Hageri muuseumis, Kohila Tornigaleriis, Tohi Distillerys. Vaata lisa www.muuseumioo.ee

20. mai kell 18.00 Kultuuririkkus "Killuke Portugali" Kohila raamatukogus.

30. mai kell 19.00 Kohila valla noorte mälumänguõhtu Kohila noortekeskuses.

NÄITUSED

Kuni 30. aprill Hageri muuseumis Meedi Õunväärsti maalide näitus.

Kuni 24. mai Kohila raamatukogu vitriinides "Kevadine kukenäitus".

Kuni 29. mai Kohila raamatukogu näitusesaalis Birgit Vaarandi fotonäitus "Taimemaailm".

Rikets aiand

Riketsi aiandist leiate endale kvaliteetsed suvelilled, amplid, püsililled, viljapuud, köögiviljataimed, mullad, väetised ja palju muud aiatöödeks vajalikku.

Maikuus avatakse aiandi müügitelk, kust leiate kõik vajaliku, et luua aiast või terrassist oma enda väikene paradiis. Jälgige avamisaegu meie kodulehel!

Meie juures saab veel autolt tolmu maha! Riketsi aiandi juures on avatud iseteeninduslik autopesula.

Rohkem infot www.rikets.ee/riketsi-aiand.
Pagavere talu, Vana-Aespa, Kohila vald
Tel: +372 56 955 011

KUULUTUSED

Küttepude, pelleti ja briketi müük üle Eesti. www.puu24.ee või helista tel 5200093 või 6000136.

EHITUSMEHED HARJUMAAL. Ehitame puukuure, terrasse, garaaže, suvemaju, aedasid. Soojustame fassaade – nii vanemaid kui ka uusi. Survepesuriga katuste, fassaadide, aedade pesu ja värvimine. Tel 53328400 või 5548719, e-post ehitusmehedharjumaal@gmail.com.

Elektritööd. Tel 58107597 – Sulev.

Müüa saetud ja lõhutud küttepuid (lepp) – 65 EUR ruum. Minkogus 10 ruumi. Tel 506 2645.

Ostan igasuguses seisukorras vanu sõidukeid, sääreväristajaid, tsikleid, haagised, traktorid (VAZ, GAZ, UAZ, Volga, Jawa, IŽ, Dnepr, Riga, Vjatka, Delta) jne. Maksan head hinda! Tel 5557 3890.

Pakun muruniitmise ja trimmerdamise teenust. Kevadel ja sügisel ka lehekoristust, õunapuud, heki- ja võsaloikustöid. Helista ja küsi lisa – 5399 3595.

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

Avaldame sügavat kaastunnet Jürgenile perega, kalli

ISA

kaotuse puhul.

Sinu sõbrad koolipäevilt

Mälestus õigest jääb õnnistuseks

Kohila Baptistikogudus mälestab

TÕNIS KANTI

ja avaldab kaastunnet lähedastele.

Mälestame head koostööpartnerit

REIN MOORI

Avaldame kaastunnet omastele

Katusefirma OÜ